

Política institucional d'accés obert per a les dades de recerca de la Universitat Autònoma de Barcelona

(Acord del Consell de Govern d'11 de març de 2020)

Preàmbul

La Universitat Autònoma de Barcelona (UAB) reconeix la importància de les dades de recerca¹ i justifica la creació i l'adopció d'una política per donar suport a la visibilitat i reutilització d'aquestes dades.

Aquesta política ha estat redactada per la Comissió d'Accés Obert i aprovada pel Consell de Govern el dia 11 de març de 2020.

1. Àmbit d'aplicació

La política següent és aplicable a tot el personal investigador en actiu de la Universitat Autònoma de Barcelona². En el cas que les activitats de recerca estiguin finançades externament i tinguin altres condicions en relació amb la gestió de dades de recerca de les estipulades en aquesta política, prevalen les de la institució finançadora.

2. Drets

Per defecte, els drets que es puguin derivar de la generació i la utilització de les dades estan regulats per la legislació vigent, per les normatives aplicables de la UAB i la regulació laboral del personal investigador.

3. Publicació de les dades de recerca

Les dades finals de recerca derivades dels projectes de recerca tant internacionals com nacionals que hagin estat finançats amb fons públics, i sempre que així ho estableixi la convocatòria, el programa o pla pel qual es regeixen, s'han de dipositar i difondre a través del Dipòsit Digital de Documents de la UAB (DDD), d'acord amb el que preveu el document [Repositoris multidisciplinaris per a dades en accés obert](#).

¹ Entenem com a dades de recerca els registres numèrics, textuais, imatges o sons que s'utilitzen com a fonts primàries per a la recerca científica, i que són comunament acceptats per validar els resultats d'investigació en la comunitat científica.

² S'inclou tot el personal investigador en actiu de la Universitat Autònoma de Barcelona, inclosos els contractats i els estudiants de doctorat. [Les persones o centres/grups de recerca no afiliats directament amb la UAB i els partners de projectes amb altres universitats](#), però que en fan ús o hi estan físicament presents per desenvolupar activitats de recerca, també es consideren membres de la institució pel que fa a aquesta política.

Es recomana que el PDI i els estudiants de doctorat que treballin amb dades de recerca durant les seves investigacions les facin públiques quan finalitzin la recerca. La UAB recomana l'ús del DDD quan es publiquin els resultats de la recerca desenvolupada.

Les dades s'han d'emmagatzemar d'una manera correcta, completa, responsable i mantenint la integritat. Quan les dades es facin públiques han de ser trobables, accessibles, interoperables i reutilitzables (en anglès, FAIR).

Llevat dels casos en què calgui restringir l'accés a les dades per qüestions de confidencialitat, seguretat, privacitat o per acords amb terceres parts, les dades s'han de publicar de manera oberta, és a dir, amb una llicència que en permeti una reutilització àmplia, com per exemple les llicències CC0 o CC BY de Creative Commons³.

Per garantir que es compleix la referència a l'autor original, la UAB assigna un identificador persistent (DOI o URI) a cada element (*dataset*) publicat al DDD i manté un registre d'accessos a les dades a efectes de reconeixement i de gestió de la permanència.

Les dades que es publiquin al DDD s'hi mantenen de manera indefinida⁴ mentre no hi hagi una comissió d'estudi de la permanència.

4. Responsabilitats

La responsabilitat de la publicació de les dades de recerca recau sobre el personal investigador i la institució.

4.1 El personal investigador

El personal investigador ha de:

- a) Publicar el darrer pla de gestió de dades (PGD)⁵ on s'indica com s'han gestionat les dades, el qual està elaborat d'acord amb els requeriments de les institucions financeres.
- b) Gestionar les dades obtingudes en una activitat de recerca d'acord amb aquesta política, la normativa i la legislació aplicables, els principis ètics i qualsevol requeriment determinat en la relació contractual.
- c) Recollir, documentar, arxivar i publicar les dades seguint els principis establerts en aquesta política: dades trobables, accessibles, interoperables i reutilitzables (FAIR).
- d) Preveure la sostenibilitat de l'emmagatzematge de dades quan se superi la capacitat màxima establerta per la UAB.
- e) En el cas que les dades siguin de caràcter personal cal que segueixin el protocol establert per la UAB, inclosa la consulta al delegat de Protecció de Dades i, si s'escau, l'aprovació del Comitè de Bioètica de la UAB.

³ [Llicències Creative Commons recomanades a la UAB.](#)

⁴ [Política de preservació del DDD.](#)

⁵ Un pla de gestió de dades (PGD) és una guia estructurada (document o eina en línia) que descriu tot el cicle de vida de les dades d'una recerca i que cal actualitzar, si escau. El pla de gestió de dades ha d'assegurar que les dades de recerca siguin traçables, disponibles, autèntiques, citables i emmagatzemades adequadament, i que s'adhereixin als paràmetres legals i a les mesures de seguretat apropiades per al seu ús posterior. Es recomana lliurar els PGD en un format llegible per màquines.

4.2 La institució

La institució, representada per l'Àrea de Gestió de la Recerca, el Servei de Biblioteques i el Servei d'Informàtica, ha de:

- a) Disposar dels recursos i dels mitjans per a fer viable aquesta política: el manteniment del DDD i la formació dels membres de la comunitat universitària.
- b) Col·laborar, dins de l'àmbit del Consorci de Serveis Universitaris de Catalunya (CSUC), per elaborar materials de suport als plans de gestió de dades demanats al personal investigador per la Universitat o per terceres parts⁶.
- c) Proporcionar formació, suport i consell al personal investigador per a la gestió de les dades d'acord amb la legislació, els requeriments de les institucions financeres i qualsevol altra regulació rellevant.
- d) Oferir el DDD per publicar les dades finals de recerca del personal investigador i preservar-les assegurant-ne l'accés al públic de manera permanent.
- e) Revisar periòdicament les recomanacions per assignar llicències a les dades de recerca.
- f) Establir un sistema sostenible de costos per a la publicació de dades (5 GB garantits per *dataset*, actualitzable segons l'evolució tecnològica). Per als *dataset* més grans cal una anàlisi *ad hoc* del cost de publicació.
- g) Vetllar pels drets de la institució i del personal investigador.
- h) Promoure l'obertura de dades en altres àmbits acadèmics com la docència, la gestió i el patrimoni cultural.

5. Validesa

Aquesta política entra en vigor al dia següent de l'aprovació pel Consell de Govern i serà revisada per la Comissió competent en matèria de recerca, cada 5 anys o abans a iniciativa de la Comissió d'Accés Obert.

L'Equip de Govern ha de vetllar pel compliment d'aquesta política.

⁶ Per exemple, [recomanacions](#), [ajudes](#) o el programari específic [Pla de Gestió de Dades de Recerca](#).